

บทที่ 5

บทสรุป

ในการศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนรอบอุทยานประวัติศาสตร์สูงโขทัย ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย

- 1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 1.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 1.6 สรุปผลการวิจัย

2. ภาระผู้นำและการวิจัย

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.1 เพื่อศึกษาวัฒนธรรมของชุมชนรอบอุทยานประวัติศาสตร์สูงโขทัย
- 1.2 เพื่อพัฒนาสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อการท่องเที่ยว เชิงวัฒนธรรมของชุมชน รอบอุทยานประวัติศาสตร์สูงโขทัย

ประวัติ ศาสตร์สูงโขทัย

1.3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจ ในสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ของชุมชนรอบอุทยานประวัติศาสตร์สูงโขทัย

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 2.1 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านวัฒนธรรมของชุมชนรอบอุทยานประวัติศาสตร์สูงโขทัย
ประชากร (Population) คือ ประชากรที่อาศัยอยู่ในชุมชนรอบอุทยานประวัติศาสตร์สูงโขทัย

ประวัติศาสตร์สูงโขทัย

กลุ่มตัวอย่าง (Sample) คือ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการประชาสัมภาษณ์กับประชากรที่อาศัยอยู่ในชุมชนรอบอุทยานประวัติศาสตร์สูงโขทัย ในจำนวน 50 คน ที่มีความรู้ความเข้าใจในประวัติศาสตร์สูงโขทัยอย่างดี

ผู้วิจัยได้กลุ่มตัวอย่างในแต่ละด้าน ประกอบด้วย วัฒนธรรม ที่พักแรม ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก และสินค้าพื้นเมือง

2.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างขั้นตอนการศึกษาความพึงพอใจ

ประชากร (Population) กลุ่มเป้าหมายที่จะทำการศึกษาครั้งนี้ คือ กลุ่มนักท่องเที่ยวทั่วไป จำนวน 200 คนต่อวัน

กลุ่มตัวอย่าง (Sample) คือ กลุ่มนักท่องเที่ยวทั่วไปจำนวน 100 คน โดยใช้วิธีการเลือก กลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) ซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวภายในชุมชนรอบอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการศึกษาวัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวของชุมชนรอบอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย

3.2 แบบประเมินผลการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนรอบอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย

3.3 แบบประเมินความพึงพอใจ ที่มีต่อสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนรอบอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอนดังนี้

4.1 ทำการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของแหล่งท่องเที่ยว เชิงวัฒนธรรมของชุมชน รอบอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย โดยการสัมภาษณ์กับประชาชน ที่อาศัยอยู่รอบอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย และศึกษาจากเอกสารข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

4.2 ทำการศึกษารายละเอียดข้อมูล เกี่ยวกับสื่อสิ่งพิมพ์ และวิธีการขั้นตอน การผลิต สื่อสิ่งพิมพ์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนรอบอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย

4.3 รวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องและเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม เป็นแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชน รอบอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย และนำคะแนนที่ได้จากการวัดความพึงพอใจมาวิเคราะห์ข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ข้อมูลทั่วไป วิเคราะห์ข้อมูลโดยแยกแจงความถี่ และคิดค่าร้อยละ

5.2 ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อการท่องเที่ยว ด้านเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากสื่อสิ่งพิมพ์ ด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อสื่อสิ่งพิมพ์ นำมารวิเคราะห์ข้อมูล โดยการใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.3 สถิติที่ผู้วิจัยได้ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ คือ ร้อยละ (Percentage) และ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

6. สรุปผลการวิจัย

6.1 ผลการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชน ครอบคลุกคลายประวัติศาสตร์สู่โลกทั้ง

1. จากความเห็นโดยรวมของนักท่องเที่ยวว่าความเห็นในสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ประเภทคู่มืออัตลักษณ์ โดยรวมมีค่าการประเมินอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับ ดังนี้คือ สื่อมีความน่าสนใจ สื่อเหมาะสมใช้เป็นสื่อประชาสัมพันธ์ สื่อมีเนื้อหาเข้าใจง่าย สื่อมีสีและตัวอักษรเหมาะสม สื่อมีภาพประกอบมีความเหมาะสม สื่อมีภาพสวยงาม และคมชัด และสื่อดึงดูดใจ/สื่อความหมายได้ดี สื่อมีปริมาณเนื้อหาเหมาะสม สื่อมีขนาดของตัวอักษรที่เหมาะสม และสื่อมีภาพกับตัวหนังสือสัมพันธ์กัน สื่อมีขนาดสื่อเหมาะสม/ณัดมีด้วย มีข้อที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง คือ สื่อมีรูปแบบตัวอักษรเหมาะสม ตามลำดับ

2. จากความเห็นโดยรวมของนักท่องเที่ยวว่าความเห็นในสื่อสิ่งพิมพ์ เพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ประเภทแผ่นพับ โดยรวมมีค่าการประเมินอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับ ดังนี้คือ สื่อมีเนื้อหาเข้าใจง่าย สื่อมีความน่าสนใจ สื่อมีปริมาณเนื้อหาเหมาะสม สื่อมีขนาดของตัวอักษรเหมาะสม สื่อมีสีตัวอักษรและภาพสวยงาม สื่อดึงดูดใจ/สื่อความหมายได้ดี สื่อเหมาะสมใช้เป็นสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ สื่อมีภาพประกอบมีความเหมาะสม สื่อมีภาพสวยงาม และคมชัด สื่อมีรูปแบบตัวอักษรเหมาะสม สื่อมีภาพกับตัวหนังสือสัมพันธ์กัน สื่อมีขนาดสื่อเหมาะสม/ณัดมีด้วย ตามลำดับ

3. จากความเห็นโดยรวมของนักท่องเที่ยวว่าความเห็นในสื่อสิ่งพิมพ์ เพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ประเภทโปสเตอร์ โดยรวมมีค่าการประเมินอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับ ดังนี้คือ สื่อมีความน่าสนใจ สื่อดึงดูดใจ/สื่อความหมายได้ดี สื่อเหมาะสมใช้เป็นสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ สื่อมีเนื้อหาเข้าใจง่าย สื่อมีปริมาณเนื้อหาเหมาะสม สื่อมีขนาดของตัวอักษรเหมาะสม สื่อมีรูปแบบตัวอักษรเหมาะสม สื่อมีภาพประกอบมีความเหมาะสม สื่อมีขนาด

สื่อเหมาะสม/ณัดมีอ สื่อมีภาพกับตัวหนังสือสัมพันธ์กัน โดยมีข้อที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง คือ สื่อมีสีตัวอักษรและภาพสวยงาม และสื่อมีภาพสวยงามและความชัด ตามลำดับ

4. จากความเห็นโดยรวมของนักท่องเที่ยว มีความเห็นในสื่อสิ่งพิมพ์ เพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ประเภทแผนที่ โดยรวมมีค่าการประเมินอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับ ดังนี้คือ สื่อมีปริมาณเนื้อหาเหมาะสม สื่อมีเนื้อหาเข้าใจง่าย สื่อมีความน่าสนใจ สื่อเหมาะสมใช้เป็นสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ สื่อดึงดูดใจ/สื่อความหมายได้ดี สื่อมีภาพสวยงามและคมชัด สื่อมีขนาดสื่อเหมาะสม/ณัดมีอ สื่อมีขนาดของตัวอักษรเหมาะสม สื่อมีรูปแบบตัวอักษรเหมาะสม สื่อมีสีตัวอักษรและภาพสวยงาม โดยมีข้อที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง คือ สื่อมีภาพประกอบมีความสวยงาม และสื่อมีภาพกับตัวหนังสือสัมพันธ์กัน ตามลำดับ

6.2 ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนรอบอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย

1. ความพึงพอใจของกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีต่อสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ประเภทคู่มืออัตลักษณ์ มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า กลุ่มนักท่องเที่ยว มีความพึงพอใจในด้านสื่อสามารถช่วยส่งเสริม และสร้างภาพลักษณ์ การท่องเที่ยวโดยรวมมากที่สุด รองลงมาคือ สื่อช่วยในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและความเข้าใจ สื่อส่งเสริมและสร้างภาพลักษณ์การท่องเที่ยวของแหล่งชุมชน สื่อช่วยในการกระจายข่าวสาร และสื่อสร้างความสนใจและดึงดูดความสนใจ ตามลำดับ

2. ความพึงพอใจของกลุ่มนักท่องเที่ยว ที่มีต่อสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ประเภทแผ่นพับ มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า กลุ่มนักท่องเที่ยว มีความพึงพอใจในด้าน สื่อส่งเสริมและสร้าง ภาพลักษณ์การท่องเที่ยวของแหล่งชุมชน รองลงมาคือ สื่อช่วยในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและความเข้าใจ สื่อช่วยในการกระจายข่าวสาร สื่อส่งเสริมและสร้างภาพลักษณ์การท่องเที่ยวโดยรวม และสื่อสร้างความสนใจ และดึงดูดความสนใจ ตามลำดับ

3. ความพึงพอใจของกลุ่มนักท่องเที่ยว ที่มีต่อสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ประเภทโปสเตอร์ มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า กลุ่มนักท่องเที่ยว มีความพึงพอใจในด้าน สื่อช่วยในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและความเข้าใจ รองลงมาคือ สื่อส่งเสริมและสร้างภาพลักษณ์การท่องเที่ยวของแหล่งชุมชน สื่อส่งเสริมและสร้างภาพลักษณ์การท่องเที่ยวโดยรวม สื่อช่วยในการกระจายข่าวสาร และสื่อสร้างความสนใจ และดึงดูดความสนใจ ตามลำดับ

4. ความพึงพอใจของกลุ่มนักท่องเที่ยว ที่มีต่อสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ประเภทแผนที่ มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า กลุ่มนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในด้าน สื่อสังเสริม และสร้างภาพลักษณ์การท่องเที่ยว ของแหล่งชุมชน รองลงมาคือ สื่อช่วยในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและความเข้าใจ สื่อสังเสริมและสร้างภาพลักษณ์การท่องเที่ยวโดยรวม สื่อช่วยในการกระจายข่าวสาร และสื่อสร้างความสนใจและดึงดูดความสนใจ ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชน รอบอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย

1.1 จากผลการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชน รอบอุทยาน ประวัติศาสตร์สุโขทัยประเภทคู่มืออัตลักษณ์ ผู้วิจัยได้ทำการออกแบบ โดยการนำเอาอัตลักษณ์ โดยการออกแบบกราฟิกด้วยการเน้น การนำเสนอด้วยภาพ และข้อมูลที่เก็บรวบรวมในแต่ละด้าน และออกแบบให้คู่มืออัตลักษณ์รวมเอกสารเอวัฒนธรรมด้านต่างๆ ของชุมชนรอบอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยให้เป็นสื่อเพื่อการท่องเที่ยวของทั้ง 12 ชุมชน เพื่อเป็นการพัฒนาสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อการท่องเที่ยวของชุมชนรอบอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ด้วยการสื่อสารสารผ่านสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อการท่องเที่ยวนี้ และจากความเห็นในการประเมินผลงานออกแบบโดยนักท่องเที่ยว ในภาพรวมพบว่า มีความหมายสมอยู่ในระดับมาก โดยมีความเห็นในด้านสื่อมีความน่าสนใจ และด้านสื่อเหมาะสมใช้เป็นสื่อประชาสัมพันธ์ มีความหมายสมอยู่ในระดับมากเท่ากัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเนื่องมาจากการใช้รูปภาพ และสีที่มีการจัดวางองค์ประกอบที่มีรูปแบบ โดยการกำหนดขนาดและสัดส่วนของงานที่จะผลิต ให้เกิดความสมดุล และทำให้เกิดการกลมกลืนกันของภาพ และสีสันของสื่อสิ่งพิมพ์ซึ่งสอดคล้องกับ วันชาติ ศรีชันนะ (2539, หน้า 253-255) ได้กล่าวว่า ใน การ พิจารณาเพื่อการออกแบบ และการจัดวางองค์ประกอบทางศิลปะในงานผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ เป็นหลักการพื้นฐานที่นักศึกษาจำเป็นต้องทำความเข้าใจ และยึดเป็นหลักการสำคัญในงานออกแบบเพื่อผลิตสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อการประชาสัมพันธ์ทุกชนิด ไม่ว่าจะเป็น โปสเตอร์ แผ่นพับ แผ่นปลิว เอกสารเย็บเล่ม ฯลฯ เพื่อให้เกิดสิ่งพิมพ์ที่ผลิตมีความสวยงาม และสื่อความหมายได้ตรงตามความต้องการที่จะถ่ายทอดต่อไป สอดคล้องกับ วรพงศ์ วรชาติอุดมพงศ์ (2540, หน้า 105) ได้กล่าวว่า สิ่งดังใจในการกำหนดสัดส่วนต่างๆ ที่ปรากฏขึ้นบนภาพหรือชิ้นงานได้แก่จากสิ่งที่อยู่รอบตัว จากรัฐชาติ จากรัฐดุสิ่งของมาเป็นแนวคิดการสร้างสัดส่วนที่แปลงตากออกไปย่อมจะมีผลกระทบท่อนให้เกิดความหน้าสนใจ สอดคล้องกับ วิจิตร อาวงศุล (2539, หน้า 85) สิ่งพิมพ์เพื่อการประชาสัมพันธ์ต้อง

จัดทำให้มีลักษณะ ที่เมื่อคนเห็นแล้วเกิดอารมณ์ประณานาอยากจะหยิบออกจากตะกร้า ติดตาม ตั้งแต่หน้าแรกจนถึงหน้าสุดท้าย โดยให้เทคนิค ความคิด การออกแบบให้สี ฯลฯ มีรสนิยมดี มี สาระให้ความรู้สติปัญญา

นักท่องเที่ยวมีความเห็นในด้านรูปแบบตัวอักษรเหมาะสม ว่ามีความหมายสม น้อยกว่าด้านอื่น ๆ อาจเป็นเพราะขนาดของตัวอักษรไม่ขนาดเด็กเกินไป และรูปแบบของตัวอักษร มี ความหลากหลายน้อยเกินไป จึงทำให้อ่านข้อความยาก และรูปแบบของตัวอักษรขาดความจุใจ ใน การอ่าน

1.2 จากการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ของชุมชน รอบ อุทยาน ประวัติศาสตร์สุโขทัยประเกทแผ่นพับ ผู้วิจัยได้ทำการออกแบบโดยการนำเอารูปภาพมา จัดวาง รวมกับข้อมูลรายละเอียด ตราสัญลักษณ์ ให้มีรายละเอียดลึกเข้าใจง่าย รวมการจัดวาง องค์ประกอบของกราฟิกให้มีความสวยงาม และจากความเห็นในการประเมินผลงานออกแบบโดย นักท่องเที่ยว ในภาพรวมพบว่า มีความหมายสมอยู่ในระดับมาก โดยมีความเห็นในด้านนี้อ่า เข้าใจง่ายมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็น เพราะเนื่องมาจาก การจัดวางข้อความที่มีข้อมูลรายละเอียดที่ ชัดเจนรายครบทั่ว ซึ่งสอดคล้องกับ ศักดิ์ชัย เกียรตินาคินทร์ (2540, หน้า 16) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบของแผ่นพับ ประกอบด้วยข้อความ ข้อมูลรายละเอียดสินค้า บริการ หรือการ ประชาสัมพันธ์ อย่างชัดเจนครบถ้วน เพื่อโน้มน้าวให้ผู้อ่านเข้าถือในสินค้าหรือบริการนั้นๆ

นักท่องเที่ยวมีความเห็นในด้านรูปแบบของตัวอักษรเหมาะสม ภาพกับ ตัวหนังสือสัมพันธ์กัน และขนาดสื่อเหมาะสม/ถนัดมือ ว่ามีความหมายสมน้อยกว่าด้านอื่น ๆ อาจ เป็น เพราะขนาดของตัวอักษรเล็กเกินไป ทำให้ขนาดของภาพกับตัวอักษรไม่สัมพันธ์กัน และขนาด ของสื่อใหญ่เกินไป จึงทำให้อ่านข้อความยาก และถือไม่ถนัดมือ

1.3 จากการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชน รอบ อุทยาน ประวัติศาสตร์สุโขทัยประเกทใบสเตอร์ ผู้วิจัยได้ทำการออกแบบ โดยการนำเอารูปภาพมา จัดวางรวมกับข้อมูลรายละเอียด ตราสัญลักษณ์ ให้มีรายละเอียดลึกเข้าใจง่าย รวมการจัดวาง องค์ประกอบของกราฟิกให้มีความสวยงาม และจากความเห็นในการประเมินผลงานออกแบบโดย นักท่องเที่ยว ในภาพรวมพบว่า มีความหมายสมอยู่ในระดับมาก โดยมีความเห็นในด้านนี้อีก ความน่าสนใจ เนื้อหาเข้าใจง่าย สื่อดึงดูดใจ/สื่อความหมายได้ดี และเหมาะสมใช้เป็นสื่อ ประชาสัมพันธ์อยู่ในระดับมากเท่ากัน ทั้งนี้อาจเป็น เพราะเนื่องมาจาก การใช้รูปภาพ และสีที่มีการ จัดวางองค์ประกอบที่มีรูปแบบ โดยการกำหนดขนาดและสัดส่วนของงานที่จะผลิต ให้เกิดความ สมดุล และทำให้เกิดการกลมกลืนกันของภาพ และสีสันของสื่อสิ่งพิมพ์ รวมกับข้อมูลรายละเอียด

ตราสัญลักษณ์ ให้มีรายระเอียดสั้นเข้าใจง่าย รวมการจัดวางองค์ประกอบของกราฟิกให้มีความสวยงาม ซึ่งสอดคล้องกับ วันชัย ศิริชนะ (2539, หน้า 253-255) ได้กล่าวว่า ใน การพิจารณาเพื่อ การออกแบบ และการจัดวางองค์ประกอบทางศิลปะในงานผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ เป็นหลักการพื้นฐานที่ นักศึกษาจำเป็นต้องทำความเข้าใจ และยึดเป็นหลักการสำคัญในงานออกแบบเพื่อผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ เพื่อการประชาสัมพันธ์ทุกชนิด ไม่ว่าจะเป็น โพสเตอร์ แผ่นพับ แผ่นปลิว เอกสารเย็บเล่ม ฯลฯ เพื่อให้เกิดสิ่งพิมพ์ที่ผลิตมีความสวยงาม และสื่อความหมายได้ตรงตามความต้องการที่จะ ถ่ายทอดต่อไป สอดคล้องกับ วรพงศ์ วราชาติอุดมพงศ์ (2540, หน้า 105) ได้กล่าวว่า สิ่งดังใจใน การกำหนดสัดส่วนต่างๆ ที่ปรากฏขึ้นบนภาพหรือชิ้นงานได้แก่จากสิ่งที่อยู่รอบตัว จากรวมชาติ จากรัฐสูงของมาเป็นแนวคิดการสร้างสัดส่วนที่แปลกดากออกไปย่อมจะมีผลสะท้อนให้เกิดความ หน้าสนใจ สอดคล้องกับ วรพงศ์ วราชาติอุดมพงศ์ (2540, หน้า 28) ได้กล่าวว่า แผ่นภาพหรือแผ่น โพสเตอร์ เป็นสื่อที่มีบทบาทต่อการโฆษณา และการประชาสัมพันธ์เป็นอย่างมาก ทั้งนี้ เพราะสื่อ ประเภทนี้ สามารถเผยแพร่ได้สะดวก และกว้างขวาง สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ทุกพื้นที่ สื่อสารได้กับผู้บริโภคทุกเพศ ทุกวัย ทุกระดับการศึกษา มีความยืดหยุ่นในตัวของสื่อได้เป็นอย่างดี ในด้านการออกแบบ สามารถสร้างสรรค์รูปแบบภาพประกอบ ตลอดจนแนวทางการออกแบบ กราฟิกได้อย่างอิสระ และสวยงาม เร้าใจหรือการโน้มน้าวความรู้สึกได้อย่างเต็มที่ ลักษณะเฉพาะ ของโพสเตอร์จะสามารถนำเสนอข้อมูลรายละเอียดได้มากพอสมควร ผลิตง่าย ใช้สะดวก ใน การโฆษณาสินค้า หรือการประชาสัมพันธ์ด้วยสื่อสิ่งพิมพ์จึงเป็นที่นิยมมาตลอดมา

นักท่องเที่ยวมีความเห็นในด้านปริมาณเนื้อหาเหมาะสม และภาพกับตัวหนังสือ สัมพันธ์กัน ว่ามีความเหมาะสมสมนัยอยกว่าด้านอื่นๆ อาจเป็นเพราะ ปริมาณเนื้อหามีน้อยเกินไปทำ ให้สื่อเกิดความไม่สัมพันธ์กันของภาพและเนื้อหา

2. ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อการท่องเที่ยวเชิง วัฒนธรรมของชุมชนรอบอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย

2.1 จากการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อการท่องเที่ยวเชิง วัฒนธรรมของชุมชนรอบอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย การประเมินความพึงพอใจพบว่า สื่อ สิ่งพิมพ์ทั้ง 4 ประเภทมีการประเมินความพึงพอใจอยู่ในระดับมากในการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ คือ ช่วยในการกระจายข่าวสาร สร้างความสนใจและดึงดูดความสนใจได้ ส่งเสริมและสร้าง ภาพลักษณ์การท่องเที่ยวของแหล่งชุมชน และส่งเสริมและสร้างภาพลักษณ์การท่องเที่ยวโดยรวม

2.2 การประเมินความพึงพอใจโดยนักท่องเที่ยวต่อสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อการท่องเที่ยวเชิง วัฒนธรรมของชุมชนรอบอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย พ布ว่า โดยรวมมีความพึงพอใจในด้านช่วย ในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารมากที่สุด และออกแบบให้สื่อสิ่งพิมพ์รวมรวมเข้าวัฒนธรรมด้านต่างๆ

ของชุมชนรอบอุทยาน ประวัติศาสตร์สู่ท้ายให้เป็นสื่อเพื่อการท่องเที่ยวของทั้ง 12 ชุมชน เพื่อเป็นการพัฒนาสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อการท่องเที่ยวของชุมชนรอบอุทยานประวัติศาสตร์สู่ท้าย ด้วยการสื่อสารสารผ่านสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อการท่องเที่ยว ซึ่งสอดคล้องกับ สูรศิทธิ์ วิทยารักษ์ (2546, หน้า 16) ได้กล่าวว่า แผ่นโฆษณาต่างๆ มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญคือ การให้ข่าวสาร ข้อมูล หรือข้อความผู้อ่าน ผู้เห็น ให้เข้าใจหรือคล้อยตามข้อความในโฆษณานั้น ในเวลาอันรวดเร็วและภาพที่จะใช้นั้นต้องสั้น กระชับ และให้ได้ใจความ ตลอดจนสื่อความหมายมากที่สุด

2.3 ผู้วิจัยยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในด้านสร้างความสนใจ และดึงดูดความสนใจ ในระดับค่าเฉลี่ยที่น้อยกว่าทุกด้าน อาจเป็นเพราะการกำหนดสัดส่วน ขนาดของสื่อสิ่งพิมพ์ และการจัดวางองค์ประกอบอย่าง ด้านข้อความ สัญลักษณ์ และภาพประกอบ ขาดความสมดุลไปเป็นบางส่วน จนทำให้สื่อสิ่งพิมพ์ขาดความสนใจ และดึงดูดความสนใจไป ซึ่งสอดคล้อง กับ วรพงศ์ วรชาติอุดมพงศ์ (2540, หน้า 105) กล่าวว่า งานชิ้นแรกในการออกแบบสื่อพิมพ์คือ การกำหนดขนาดและสัดส่วนของงานที่จะผลิตเพื่อเป็นแนวทางในการจัดวางองค์ประกอบอย่างอื่น ๆ เช่น ข้อความ สัญลักษณ์ หรือภาพประกอบเพื่อให้มีขนาด สัดส่วนที่พอเหมาะกับ องค์ประกอบโดยส่วนรวม การกำหนดกรอบขอบเขตหรือขนาดของสิ่งพิมพ์โดยให้มีส่วนสูงและ ความกว้างที่สมพันธ์กันดี ก็จะทำให้สื่อสิ่งพิมพ์นั้นดูน่าสนใจ สัดส่วน ไม่เพียงแต่จะใช้ในการกำหนดขนาดความกว้างยาวของสิ่งพิมพ์เท่านั้นแต่สามารถในการใช้กำหนดสัดส่วนของขนาด องค์ประกอบอย่างฯ ในสิ่งพิมพ์ด้วยเช่นกัน สิ่งดลใจในการกำหนดสัดส่วนต่างๆ ที่ปรากฏขึ้นบนภาพ หรือชิ้นงานได้แก่จากสิ่งที่อยู่รอบตัว จากธรรมชาติ จากวัสดุสิ่งของมาเป็นแนวคิดการสร้างสัดส่วน ที่เปลกตาออกไปย่อมจะมีผลสะท้อนให้เกิดความหน้าสนใจ และชวนมองยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชน รอบอุทยานประวัติศาสตร์สู่ท้าย ผู้วิจัยได้มีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

ในการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ เพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของ ชุมชนรอบอุทยาน ประวัติศาสตร์สู่ท้ายนี้ ควรพิจารณาถึงความพึงพอใจในด้านสร้างความสนใจและดึงดูด ความสนใจ โดยพิจารณาถึง ด้านข้อมูล ตัวอักษร ภาพประกอบ ให้มากขึ้น และมีความสัมพันธ์กัน ซึ่งมีผลต่องค์ประกอบโดยรวมได้ จะทำให้เกิดความไม่น่าสนใจ

2. ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษากลุ่มตัวอย่างให้มีความหลากหลาย โดยคำนึงถึงเชื้อชาติ และภาษา เพื่อให้พิจารณาฐานข้อมูลแบบของสื่อได้ตรงกับกลุ่มเป้าหมาย

2.2 คำนึงถึงหลักการจัดองค์ประกอบ ในด้านขนาดของสื่อ ข้อความ ตัวอักษร ภาพประกอบ สี ของสื่อสิ่งพิมพ์